

Nobilissimo & Amplissimo Domino D. Archibaldo Cambello Argathelia Comiti,  
Cambella & Lornæ Dynastæ, Regi a secretioribus Consiliis: Adolescentes Magisterii Can-  
didati, hæc Theses Philosophicas, quas Deo propitio ad diem Julii in Publico Aca-  
demie JACOBI REGIS Auditorio Propugnabunt: Præfide DUNCANO FORRESTERO D. C. Q.

Alexander Dickius	Gulielmus Crafordius	Jacobus Karus	Joannes Knoxius	Patricius Oliphantus
David Cunigamius	Gulielmus Oliphantus	Jacobus Lindesius	Joannes Makmillanus	Robertus Nisbetus
David Lindesius	Henricus Charteris	Joannes Galbrethus	Joannes Somervallus	Robertus Todus
David Peblus	Henricus Knoxius	Joannes Haliburtonus	Michael Junius	Thomas Byrifius
Georgius Buchananus	Hugo Millarus	Joannes Jamisonus	Patricius Humius	Thomas Hamiltonus
				Thomas Pillanus

THESES LOGICÆ.

THESES PHYSICÆ.

**I**nstrumentum quando in usu positum est, vel maxime meretur nomen in-  
strumenti.  
2 Parum consentaneè loquuntur qui affirmantes Logicam esse habitum  
instrumentarium, eandem tamen alia disciplina applicatam instrumen-  
tariam esse negant.  
3 Logica Docens & Vieni idemmet sunt habitus, rationem instrumentarii retinens,  
etiam post usum: quamvis habitus Logica Vienti systemate expressus, nomen Logica  
omnino amittat.  
4 Ad Universale requiritur unitas & communitas, sive ut sit res una aptitudinem  
habens essendi pluribus.  
5 Natura in statu abstractionis nihil deest ut sit universalis.  
6 Comparatio cum inferioribus necessaria quidem est, ut cognoscatur Universale fa-  
ctum esse, non autem ut fiat.  
7 Nulla datur Natura conditio, ne in mente nostra, in qua nec est universalis nec  
singularis: licet eam considerare possimus nec qua universalis nec qua singularis est.  
8 In predicatione actuali manet formaliter Universale, nisi dicas omnem predicationem  
actualem speciei de individuo esse predicationem singularem de singulari.  
9 Esse entis rationis non est, ut plerique existimant, alia reflexio cognoscendi, quo tempore  
solo expresse percipitur.  
10 Inherentia est de essentia accidentis.  
11 Sicut actus subsistere non est de essentia substantiæ, ita neque actus inherere est de  
essentia accidentis.  
12 Contradictionem tamen implicat accidens actum esse, & actum non inherere.  
13 Monstrum est in Philosophia quod timentur Doctores Pontificii, quantitatem in En-  
charistia, extra omne subiectum existere.  
14 Omnis individua Substantia creata quæ completa est, est Substantia prima in  
Cat: Substantia.  
15 Est igitur aliqua Substantia prima in Cat: Sub: quæ non est suppositum.  
16 Per se subsistere, si capiatur pro eo quod est habere propriam subsistentiam, id est  
independentiam ab omni alio supposito, non est proprietas Substantiæ, ab ea necessario  
emanans.  
17 Relatio accedit subiecto sine reali eius mutatione.  
18 Accedere relatione non accedit subiecto nova entitas, sed potius nova denomi-  
natio ab eo quod prius erat, denominare autem non potest, ob defectum termini.  
19 Nihil adjuvat in Deo committere relationes reales, cum nec mutationem rea-  
lem importent, aut novam aliquam perfectionem, neque cum simplicitate eius pugnent.  
Huiusmodi tamen relationes Prædicamentales non sunt.  
20 Veritas enunciationis est conformitas eius cum re, pro ea differentia temporis,  
quæ per copulam adsignificatur.  
21 Ad veritatem enunciationis nihil refert, an veritas eius nobis comperta sit nec  
ne: Nam & oratio nostra sæpe falsa est, cum eius falsitas nobis innotuit.  
22 Quando res est futura, oratio affirmans eam futuram esse, determinat vera est.  
23 Datur igitur determinata veritas in enunciationibus de futuris contingentibus,  
sive nos veritati in istam determinate cognoscamus, sive non.  
24 Ad veritatem affirmationis modalis de possibili in sensu composito requiritur, ut  
utroque terminus dicti sit compossibilis. Quare hæc falsa est in sensu composito, possibi-  
le est voluntatem efficaciter a Deo motam, recedere.  
25 Datur in terminis Logicæ rationes certæ & infallibiles, quæque omnem exclu-  
dunt formidinem parvi oppositi.  
26 Datur igitur assensus Dialecticus a scientia & fide distinctus qui tamen non est  
opinio.

THESES ETHICÆ.

**S**olus finis movet voluntatem non tamen solus eam terminat.  
2 Bonum movet appetitum, non quia tale simpliciter, sed quia tale huic: id est con-  
veniens.  
3 Licet cuiusvis rei aliquod sit bonum summum, nulli tamen convenit felicitas, nisi  
natura intelligenti.  
4 Nihil potest esse felix, nisi quod felicitatem suam estimare potest.  
5 Voluntatis rei impossibilis, quæque impossibilis esse indicatur, interdum est ordinata  
& pia.  
6 Intendere tamen impossibile, aut de mediis ad illud consultare, omnino stultum esset.  
7. *Actus moralis per se non est virtus, sed virtus est habitus per se.* Eth. 3. Cap. 1.  
8 Ignorantia quæ affectata est tantum abest ut excuset, ut culpam augeat.  
9 Actio, quæ sit per ignorantiam non effectatam, sed tamen vincibilem, minus cen-  
setur voluntaria, quam si adfuisset affectatio: & proinde a tanto excusat. Quia tamen  
vincibilis erat, saltem interpretative voluntaria est, & proinde a toto non excusat.  
10 Nullus est error in voluntate, quem non præcedat necessario defectus cognitionis in  
intellectu.  
11 Ut aliquod dicatur fieri libere, non requiritur necessario facultas indifferens ad  
utrumlibet contrarium, V. g. bonum aut malum.  
12 Libertas nobis vel maxime convenit, tunc cum operamur.  
13 Cum libertate amice conspirare necessitatem ex suppositione manifestum est.  
14 Ad bonum spirituale libertatem nullam habet homo *force*.  
15 Non minus perditur exhortatio, ad hominem arte ligatum donec solvatur, ac si  
homo ille mortuus esset. Quare frustra nos urgens in hac materia Pontificii argumentum  
Arist. ab usu legum, adhortationum &c. Quæ æqualem vim obtinent adversus eos, hos  
minis voluntatem ita constitutam esse affirmantes ut movere se nequeat ad bonum spi-  
rituale.

**E**xtransmutatione evidenter demonstratur, dari materiam primam.  
2 Apertam contradictionem continet, transmutationem fieri: nisi maneat aliquid  
in genito quod fuit in corrupto.  
3 Qui dicitur in Bucharistia dari transmutationem substantialem, quæ substantia unius  
totaliter aboletur, & alterius totaliter de novo fit, non tunc veram transubstantiationem  
nem, sed successionem unius substantiæ de novo productæ, in locum alterius annihilatæ.  
4 Materia prima non est adeo nullius entitatis, quæ habeat suos actus Metaphy-  
cos, essentie & existentie.  
5 Immo materia prima tantæ activitatis est, ut quantitatem ex se emitat.  
6 Materia nunquam est causa corruptionis.  
7 Materiam celestem & sublimariam nihil est quod efficaciter probeat specie distingui.  
8 Agit Arist. de causis in Physica, non per se: sed ut sciat Physicum, ad quod genus  
causa referat media suarum demonstrationum: doctrina enim causarum per se Metaphy-  
sica tota est.  
9 Divisio quadrimembrius causarum adequata est, quicquid contendat nonnulli.  
10 Natura semper agit propter finem: nec minus certo, quam si cognitione duceretur.  
11 Necessè est naturalia subesse directioni naturæ intelligenti, & illud Metaphy-  
sicum verissimum esse, Omne opus naturæ est opus Intelligentiæ.  
12 Definitiones motus quas habet Arist. omnes conveniunt motibus Celestibus.  
13 Mutationes spirituales non comprehenduntur in definitionibus motuum.  
14 Motus est via quæ subiectum ad formam tendit: seu quæ a potentia in actum acci-  
dentalem reducitur.  
15 Motui nec est forma fluens, nec fluxus forma.  
16 Quamvis motus a termino ad quem specificetur, tamen ab eo realiter distinguitur.  
17 Impossibile videtur ut corpus quod actum est, actum etiam moveatur, non sit actum in loco.  
18 Non itaque superficies corporis ambientis, sed intervallum erit locus.  
19 Quamvis locus nihil sit reale, esse in loco est aliquid reale, & affectio corporis na-  
turalis.  
20 Sive Arist. mundum ab æterno existisse casu aut naturæ suæ dixerit, ut proba-  
bilis est: sive ab æterno productum fuisse a causa prima, ex naturæ suæ necessitate ope-  
rante, quod ei imponit Proclus, utrumque tamen sibi & doctrinæ suæ contradicit.  
21 Corpora celestia præter lucem demittunt aliam qualitatem occultiores singulis pro-  
priis, quibus multa in inferioribus efficiuntur.  
22 Nihilominus sunt quædam præstantissima, quamvis genericam naturam corpo-  
ris celestis dicantur consequi, & qualitates occultiores specificam: nam & facultas viden-  
di in equo præstantior est facultate hominandi.  
23 Motus secundus cæli non est causa generationis in inferioribus, sed tantum com-  
ditio sine qua non: quia nimirum per eum adducitur & abducitur in zodiacum.  
24 Dilutum nimis est quod vulgo dicitur gravia & levia non moveri a se ipsis ut mo-  
ventibus principalibus, sed a generante.  
25 Projecta non ad unum motum sui perveniunt exactè in ipso principio, sed tantum pro-  
pe principium, tum propter resistenciam ipsius mediis, tum propter profunditatem projecti,  
quod non statim recipit impressionem violentam.  
26 Eadem numero accidentia, non minus quam eadem forma substantialis, sæpe man-  
nent in genito quæ fuerit in corrupto.  
27 Idem potest agere in se ipsum, imo omnis causa per emanationem id facit.  
28 In misto manent formæ elementares irretractæ: qualitates tamen elementares  
franguntur & contempuntur: formæ tamen elementares non amplius existunt, sed  
nobiliori formæ subsistentur quæ earum materias ultimum informant.  
29 Intellectus patiens necessario agit quæ documque obiectum percipitur.  
30 Si deus intellectus agens, credibile est eum esse causam primam cuius munus est  
causarum secundarum defectum supplere.

THESES SPHERICÆ.

**Q**uicunque circulus parallelos omnes equaliter dividit, per polos mundi transit &  
contra.  
2 Quicunque etiam parallelos omnes ita dividit, ad angulos rectos sphaeras eosdem  
dividit.  
3 Horizon obliquus omnes circulos maiores, nullum ex minoribus equaliter dividit  
& hæc est causa cur in sphaera obliqua dies non sit equalis nocti.  
4 Maior arcus circuli minoris polo elevato vicini supra horizontem est: minor autem  
paralleli oppositi.  
5 Equales semper sunt arcus unius circuli minoris supra horizontem & alterius circuli  
minoris paralleli equaliter ab æquinoctiali distantis infra horizontem: quæ causa est  
cur in parallelo aque distante ab æquinoctiali in eodem horizonte, dies cum sol est in uno  
parallelo equalis est nocti cum sol est in altero, & contra.  
6 Ptolemaeus ostendit tum per epicyclum tum per excentricum Phenomena solis satis  
defendi posse: idem etiam gravi oratione monet Lib. 3. Synt. Mag. cap. 2. ne quis ita rem  
ipsam in machina celesti se habere existimet sicut Mathematici fingunt.  
7 Andax nimis esset assertio si quis affirmet astronomorum hypoteses de excentri-  
cis rempe & epicyclis &c. veras esse, quæ aliquando ne forsan verisimiles sunt.  
8 Sufficit tamen ut eas supponant quasi veras, ut possint calculum inde sine errore in-  
stituire & phenomena defendere.  
9 Quid quod & ea quæ ex philosophia naturali assumunt, inter eorum incertitas suppo-  
sitiones numeranda videantur v. g. quod cæli infra primum mobile, duplici motu simul  
moveantur super diversos polos: unde enim sequitur cælos secundum partes saltem simul  
moveri ad diversos terminos locales, & diversas ubi locationes simul acquirere, & proinde  
simul esse in diversis locis.

